

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo

Materia	Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo			
Código	O05G120V01932			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Tellado González, Fernando			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia Tellado González, Fernando			
Correo-e	ftellado@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia aborda a identificación, prevención, deseño e intervención *psicoeducativa das dificultades de aprendizaxe en lectura, escritura e cálculo en nenos e nenas con distintos ritmos de aprendizaxe.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos

C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturales
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C17	Coñecer e aplicar experiencias innovadoras en Educación Primaria
C20	Mostrar habilidades sociais para entender ás familias e facerse entender por elas
C23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible
C38	Adquirir competencias matemáticas básicas (numéricas, cálculo, geométricas, representacións espaciais, estimación e medida, organización e interpretación da información, etc)
C39	Coñecer o currículo escolar de matemáticas
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino
C48	Fomentar a lectura e animar a escribir
C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C63	Controlar e facer o seguimiento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C64	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro
C67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Identificar e prever as dificultades de aprendizaxe na lectura, a escritura e o cálculo.	A1	B1	C4	D2
	A2	B4	C6	D8
	A3	B7	C8	D9
	A4	B10	C11	D15
			C13	
			C17	
			C20	
			C39	
			C47	
			C48	
			C67	
Informais e colaborar no seu tratamento.	A2	B7	C4	D2
	A3	B10	C8	D8
			C16	D9
			C17	D12
			C23	
			C38	
			C46	
			C62	
			C63	

Deseñar e aplicar estratexias de prevención e intervención psicoeducativas para a mellora da lectura, escritura e cálculo.

A1	B1	C4	D1
A2	B4	C6	D2
A3	B5	C8	D7
A4	B6	C15	D8
A5	B7	C16	D9
	B10	C17	D12
	B12	C39	D13
		C61	D14
		C64	D15
		C67	D16
			D17

Contidos

Tema	
Marco teórico-conceptual das dificultades de aprendizaxe na lectura, escritura e cálculo.	Teorías explicativas das dificultades específicas de aprendizaxe.
As dificultades de aprendizaxe nos ámbitos de lectura, escritura e cálculo.	Dificultades de aprendizaxe en lectura. Dificultades de aprendizaxe en escritura. Dificultades de aprendizaxe en cálculo.
Procedementos de avaliación e identificación das dificultades psicoeducativas en lectura escritura e cálculo.	Avaliación dos procesos lectores. Avaliación dos procesos escritores. Avaliación dos procesos de cálculo.
Procedementos de intervención no contexto das dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo.	Intervención en dificultades lectoras. Intervención en dificultades escritoras. Intervención en dificultades de cálculo e resolución de problemas.
Métodos e procedementos de investigación nos ámbitos da lectura, escritura e cálculo e as súas dificultades.	Investigación en lectura. Investigación en escritura. Investigación en cálculo e resolución de problemas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Traballo tutelado	5.5	7.5	13
Aprendizaxe baseado en proxectos	15	30	45
Práctica de laboratorio	1	20	21
Exame de preguntas obxectivas	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Explicación por parte do profesorado dos principais núcleos temáticos da materia.
Traballo tutelado	Realización de diversas actividades propostas polos docentes en función de cada un dos temas da materia.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Descrición, identificación, prevención e intervención dun caso de dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado poderá consultar directamente ao profesor/a na aula calquera tipo de dúbida durante a realización das actividades propostas.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus respectivos despachos.
Probos	Descrición
Práctica de laboratorio	A atención ao alumnado farase a través da plataforma Tema, por correo electrónico, telefónicamente e na propia aula. O alumnado poderá consultar directamente calquera tipo de dúbida nos horarios de titoría que os profesores teñen nos seus respectivos despachos.

Avaliación

Descrición	Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---

Traballo tutelado	Entrega das diversas actividades propostas polos profesores en relación aos contidos da materia.	10	A2 A3		C8 C15 C17 C61	D1 D2 D7 D9 D12 D14 D16
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización e defensa dun informe acerca da identificación, prevención e tratamento dun caso de dificultades na aprendizaxe da lectura, escritura e cálculo.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 B7 B10 B12	C4 C6 C8 C11 C13 C15 C16 C17 C20 C23 C38 C39 C46 C47 C48 C61 C62 C63 C64 C67	D1 D2 D7 D8 D9 D12 D13 D14 D15 D16 D17
Exame de preguntas obxectivas	Proba obxectiva de opción múltiple acerca dos diversos contidos da materia.	50	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B6 B12	C8 C15 C17 C39 C47 C64	D8 D14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos/as que non acudan regularmente ás clases deberán entregar os proxectos na data límite correspondente á do exame oficial que figura na páxina web da Facultade de Ciencias da Educación. Así mesmo, tanto para o alumnado asistente como non asistente para superar a materia será obrigatorio superar, coa metade da puntuación máxima a alcanzar en cada caso, as metodoloxías de avaliación especificadas.

Os estudantes que non adquiren as competencias da materia, terán unha segunda oportunidade en xullo na data establecida e publicada na Web da Facultade de Ciencias da Educación.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

American Psychiatric Association, , **DSM-V-TR. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. Washington: American Psychiatric Association. (Versión castellana, 215. DSM-V-TR. Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos, 5ª, Panamericana, 2014**

Cuetos, F., **Psicología de la lectura**, Wolters Kluwer, 2008

Cuetos, F., **Psicología de la escritura**, Wolters Kluwer, 2009

Cuetos, F., **PROLEC-R batería de evaluación de los procesos lectores**, TEA, 2007

Cuetos, F., Ramos, J. L. y Ruano, E., **PROESC: evaluación de los procesos de escritura (2ª ed.)**, 2ª, TEA, 2004

Deaño, M., **Cómo prevenir las dificultades de cálculo**, Aljibe, 2000

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade intelectual/O05G110V01903

Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe da linguaxe oral/O05G110V01905

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/O05G110V01104

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/O05G110V01305

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen: para o curso 2020-21 non hai modificacións significativas nas metodoloxías no tres escenarios docentes previstos, a única adaptación que é a relativa ao seu modo de execución . No posible escenario de ensino mixto ou *semipresencial as metodoloxías levarán a cabo de modo presencial e virtual. Por outra banda no escenario de ensino a distancia , as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican: non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, fóra de como di o apartado anterior , a súa modalidade de execución , presencial ou virtual(no caso dun escenario mixto), e exclusivamente virtual(no caso dun escenario a distancia)

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías); No potencial escenario de docencia *semipresencial , as sesións de titorización poderán realizarse de forma presencial ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza.

No caso dun escenario docente de modalidade a distancia , as titorizacións realizaránse unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir: non hai modificacións nos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe: A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións: Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial nas aulas , a actividade docente virtual impartirase mediante o campus integra, e utilízase a plataforma Fatic como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

* Probas pendentes que se manteñen: todas as probas propostas na guía docente para as próximas convocatorias, mantéñense en calquera do tres modalidades previstas; presencial, mixta ou a distancia para o curso 220/21. Os criterios de avaliación , así como a súa ponderación sobre a nota final mantéñense para todo o alumnado. Os tipos de probas de avaliación tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu tipo de execución no caso dos dous escenarios potenciais extraordinarios previstos. *Así no caso de estar nunha situación de ensino mixto ou *semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial , dependendo das instalacións e medios dispoñibles. De non ser posible realízasas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou soamente de forma virtual. si a situación de ensino é a distancia a avaliación realízase de forma virtual.

* Probas que se modifican: non hai modificacións

* Novas probas non se prevén novas probas de avaliación

* Información adicional, non hai.
